

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4*

DIGITAL LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS AFFECTING SCHOOL
EFFECTIVENESS OF THE OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS
UNDER UBON RATCHATHANI PRIMARY EDUCATION
SERVICE AREA OFFICE 4

พัทธนันท์ อุทมล¹, เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม² และ จำรัส สอนกล้า³
Patthanun Uthamol¹, Charoenwit Sompongtham² and Jamrat Sornkla³

¹⁻³มหาวิทยาลัยราชธานี

¹⁻³Ratchathani University, Thailand

Corresponding Author's Email: M6551102@rtu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของโรงเรียน และ 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 200 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปเครซีและมอร์แกน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามสัดส่วนของครูในโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 33 ข้อ โดยแบบสอบถามภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง 0.48 - 0.83 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 และแบบสอบถามประสิทธิภาพของโรงเรียน อยู่ระหว่าง 0.63 - 0.96 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตัวแปรภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์

* Received 15 August 2025; Revised 25 August 2025; Accepted 30 August 2025

ประสิทธิผลของโรงเรียนได้ดีที่สุดจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสื่อสาร ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านโอกาส มีอำนาจพยากรณ์ได้ร้อยละ 75.60 มีสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับ ดังนี้

$$Y' = 0.442 + 0.226(X_1) + 0.486(X_2) + 0.198(X_7)$$

$$Z' = 0.246(Z_{X1}) + 0.461(Z_{X2}) + 0.268(Z_{X7})$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา, ประสิทธิภาพของโรงเรียน

Abstract

This research aimed: 1) to study the digital leadership of administrators, 2) to study the school effectiveness, and 3) to study the digital leadership of administrators affecting school effectiveness. The sample consisted of 200 teachers from opportunity expansion schools under the Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office, obtained through stratified random sampling based on Krejcie and Morgan's table in the 2024 academic year. The research instrument was a questionnaire with a 5-level rating scale. The item discrimination (r) of each item of the digital leadership of administrators and the school effectiveness were between 0.48 to 0.83 and 0.63 to 0.96, and the reliability coefficient was 0.94 and 0.97, respectively. The statistics used for analysis were mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The research results found that: 1) Overall, administrators' digital leadership was at the highest level. 2) Overall, school effectiveness and each aspect were at the highest level. And 3) The digital leadership of administrators affecting school effectiveness is statistically significant at the .01 level. Three variables best predicted power, including Communication, Public relations, and Opportunity enhancement, with a predictive power of 75.60 percent. The predictive equations in the form of raw scores and standard scores were as follows:

$$Y' = 0.442 + 0.226(X_1) + 0.486(X_2) + 0.198(X_7)$$

$$Z' = 0.246(Z_{X1}) + 0.461(Z_{X2}) + 0.268(Z_{X7})$$

Keywords: Digital Leadership, School Administrators, School Effectiveness

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลให้ภาคการศึกษาต้องปรับตัวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ดวงมณี เลาวกุล, 2563) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจึงกลายเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารในยุคปัจจุบัน (दारूरوررن ถวิลการ, 2564) ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลยังสามารถยกระดับคุณภาพบุคลากรและขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงภายในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Sheninger, 2014) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ส่งเสริมนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา เช่น โรงเรียนดิจิทัล โรงเรียนคุณภาพของชุมชน โดยเฉพาะในโรงเรียนขยายโอกาสซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลและชนบท (นงลักษณ์ จันทงษา, 2561)

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียน (สมหมาย คำสิงห์, 2565) โดยเฉพาะโรงเรียนขยายโอกาสที่มักเผชิญกับข้อจำกัดหลายประการ (นงลักษณ์ จันทงษา, 2561) ตามแนวคิดของ Hoy and Miskel (1991) การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของโรงเรียนสามารถพิจารณาได้จาก 4 ด้าน ได้แก่ การปรับตัว การบรรลุเป้าหมาย การบูรณาการ และการรักษาแบบแผนวัฒนธรรม ซึ่งช่วยให้โรงเรียนตอบสนองต่อความท้าทายในการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ได้มีแนวทางบริหารที่เรียกว่า “เขตก้าวหน้า สร้างคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน” โดยมุ่งเน้นการบริหารด้วยเทคโนโลยี การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการสร้างโอกาสให้กับประชากรวัยเรียน (อดิพันธ์ แก้วนิล, 2567) แต่ในทางปฏิบัติยังพบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านเทคโนโลยี อุปกรณ์ไม่เพียงพอ และขาดการพัฒนาทางวิชาชีพ ส่งผลให้การจัดการศึกษาไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ (พิทักษ์ ศรีโคตร, 2563)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับยุคดิจิทัลและเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4

2. เพื่อศึกษาศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4

3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 4 มีจำนวน 27 โรงเรียน ข้าราชการครู จำนวน 413 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 4 จำนวน 200 คน โดยเปิดตารางสำเร็จรูป Krejcie and Morgan (1970) และสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ กลุ่มอำเภอ

ตอนที่ 2 สอบถามภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการสื่อสาร 2) ด้านการประชาสัมพันธ์ 3) ด้านการสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษา 4) ด้านการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ของผู้เรียน 5) ด้านการพัฒนาและเติบโตทางวิชาชีพ 6) ด้านการปรับปรุงพื้นที่และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และ 7) ด้านโอกาส จำนวน 21 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ 0.48 - 0.83 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

ตอนที่ 3 สอบถามประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการปรับตัว 2) ด้านการบรรลุเป้าหมาย 3) ด้านการบูรณาการ และ 4) ด้านการรักษาแบบแผนวัฒนธรรม จำนวน 12 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ 0.63 - 0.96 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยติดต่อกับมหาวิทยาลัยราชธานีในการออกหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยเตรียมระบบและช่องทางการเข้าถึงในการตอบแบบสอบถามออนไลน์ให้พร้อมสำหรับข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการให้ข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากระบบแบบสอบถามออนไลน์ที่สมบูรณ์จัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ปีการศึกษา 2567

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ภาวะผู้นำคุณจิตพิสัยของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลโรงเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกรายด้านแปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2560)

4.3 วิเคราะห์ประสิทธิผลโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกรายด้าน แปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2560)

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำคุณจิตพิสัยของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

4.5 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

6. ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำคุณจิตพิสัยของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของภาวะผู้นำคุณจิตพิสัยของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำคุณจิตพิสัยของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการสื่อสาร	4.58	0.54	มากที่สุด	4
2. ด้านการประชาสัมพันธ์	4.68	0.47	มากที่สุด	1
3. ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	4.66	0.51	มากที่สุด	2
4. ด้านการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.63	0.56	มากที่สุด	3

5. ด้านการพัฒนาและเติบโตทางวิชาชีพ	4.47	0.71	มาก	6
6. ด้านการปรับปรุงพื้นที่และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	4.42	0.74	มาก	7
7. ด้านโอกาส	4.56	0.67	มากที่สุด	5
โดยรวม	4.57	0.50	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = 0.47) รองลงมาคือ ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.66, S.D. = 0.51) ส่วนที่เหลือ คือ ด้าน การมีส่วนร่วม และการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.56) ด้านการสื่อสาร ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.54) ด้านโอกาส ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.67) ด้านการพัฒนาและเติบโตทางวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.71) และด้านการปรับปรุงพื้นที่และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ดังแสดงตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการปรับตัว	4.68	0.51	มากที่สุด	1
2. ด้านการบรรลุเป้าหมาย	4.62	0.55	มากที่สุด	4
3. ด้านการบูรณาการ	4.65	0.56	มากที่สุด	3
4. ด้านการรักษาแบบแผนและวัฒนธรรม	4.67	0.54	มากที่สุด	2
โดยรวม	4.66	0.50	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการปรับตัว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = 0.51) รองลงมาคือ ด้านการรักษาแบบแผนและวัฒนธรรม ($\bar{X}$ = 4.67, S.D. = 0.54) ส่วน

ที่เหลือ คือ ด้านการบูรณาการ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.56) และด้านการบรรลุเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำคุณกิจทัณฑ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภาวะผู้นำคุณกิจทัณฑ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	Y
X ₁	1.000							
X ₂	0.759**	1.000						
X ₃	0.729**	0.797**	1.000					
X ₄	0.691**	0.760**	0.741**	1.000				
X ₅	0.718**	0.606**	0.693**	0.720**	1.000			
X ₆	0.657**	0.526**	0.545**	0.581**	0.635**	1.000		
X ₇	0.616**	0.639**	0.671**	0.780**	0.653**	0.582**	1.000	
Y	0.761**	0.819**	0.752**	0.760**	0.692**	0.581**	0.714**	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำคุณกิจทัณฑ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ในภาวะผู้นำคุณกิจทัณฑ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ซ้ำซ้อนเชิงพหุ (Multicollinearity)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor: VIF

ที่	ตัวแปร	Collinearity Statistics	
		Tolerance	VIF
1	ด้านการสื่อสาร	0.285	3.506
2	ด้านการประชาสัมพันธ์	0.254	3.931
3	ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	0.278	3.600
4	ด้านการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ของผู้เรียน	0.243	4.120

5	ด้านการพัฒนาและเติบโตทางวิชาชีพ	0.339	2.946
6	ด้านการปรับปรุงพื้นที่และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	0.490	2.042
7	ด้านโอกาส	0.352	2.837

จากตารางที่ 4 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 7 ด้าน ไม่มีปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ซ้ำซ้อนกัน (Multicollinearity) และสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยได้อย่างเหมาะสม

5. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณด้วยวิธี Enter โดยใช้ตัวแปรทุกตัวร่วมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าสถิติของตัวแปรพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียน ด้วยวิธี Enter

ตัวแปรพยากรณ์	b	β	t	p
ด้านการสื่อสาร (X_1)	0.150	0.164	2.504*	0.013
ด้านการประชาสัมพันธ์ (X_2)	0.443	0.420	6.072**	<.001
ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา (X_3)	0.038	0.038	0.577	0.565
ด้านการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ของผู้เรียน (X_4)	0.053	0.060	0.842	0.401
ด้านการพัฒนาและเติบโตทางวิชาชีพ (X_5)	0.086	0.122	2.038*	0.043
ด้านการปรับปรุงพื้นที่และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (X_6)	0.007	0.010	0.207	0.836
ด้านโอกาส (X_7)	0.139	0.187	3.183**	0.002
R = 0.875, R ² = 0.766**, R ² adj = 0.758, SE _{est} = 0.245, a=0.430, F=89.953, p-value < .001				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่าภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียนได้ร้อยละ 76.60

6. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลประสิทธิภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 โดยวิธีถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าสถิติและค่าคงที่ของตัวแปรพยากรณ์สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าสู่สมการถดถอย

ตัวแปรพยากรณ์	b	β	t	p
ด้านการสื่อสาร (X_1)	0.226	0.246	4.386**	< 0.001
ด้านการประชาสัมพันธ์ (X_2)	0.486	0.461	8.017**	< 0.001
ด้านโอกาส (X_7)	0.198	0.268	5.635**	< 0.001
R = 0.869, $R^2 = 0.756^{**}$, $R^2_{adj} = 0.752$, $SE_{est} = 0.247$, $a = 0.442$, $F = 202.29$, $p\text{-value} < .001$				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 6 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสื่อสาร (X_1) ด้านการประชาสัมพันธ์ (X_2) และด้านโอกาส (X_7) ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) = 0.869 ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) = 0.442 มีค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 0.247 และมีอำนาจพยากรณ์ (R^2) ได้ร้อยละ 75.60 ทั้งนี้สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 0.442 + 0.226(X_1) + 0.486(X_2) + 0.198(X_7)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z' = 0.246(Z_{X_1}) + 0.461(Z_{X_2}) + 0.268(Z_{X_7})$$

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญอภิปราย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหารในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่ได้จำกัดอยู่แค่การใช้งานเทคโนโลยี แต่ยังครอบคลุมถึงการนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในมิติต่าง ๆ ของการบริหารจัดการ ทั้งในด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและทันสมัยให้กับสถานศึกษารวมถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านช่องทางดิจิทัล นอกจากนี้ผู้บริหารยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาและเติบโตทางวิชาชีพของบุคลากร การปรับปรุงพื้นที่และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้พร้อมรองรับยุคดิจิทัล และที่สำคัญที่สุดคือการมองเห็นโอกาสใหม่ ๆ ที่เกิดจากเทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาโดยรวม ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของ พรวิภา เชยกลิ่น (2566) ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัล สร้างเครือข่ายการยอมรับการเปลี่ยนแปลง การมีทักษะทางเทคโนโลยีและวิสัยทัศน์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมใหม่ ตลอดจนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ขับเคลื่อนงานของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กะรัต ทองใสพร (2565) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจและเป็นผู้ดำเนินการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ โดยการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยี เพื่อยกระดับความสามารถและส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงในองค์กร ทำให้สถานศึกษาพร้อมรับมือกับยุคดิจิทัลและสามารถสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมการเรียนรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนถึงโรงเรียนในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง การบรรลุเป้าหมายและภารกิจที่กำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรมการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ และการรักษาแบบแผนวัฒนธรรมที่ดีขององค์กรไว้ได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลพร จันทรไชย (2560) ที่ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ผู้บริหารยุคใหม่ให้ความสำคัญกับความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการใช้หลักการบริหารที่ทำให้สถานศึกษามีความยืดหยุ่น พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบาย หลักสูตร และนวัตกรรมทางการศึกษาที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิดา หนูราช (2563) ที่ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการกำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ทั้งการแสวงหาความรู้จากเทคโนโลยีสารสนเทศ การปลูกฝังคุณธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตลอดจนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการให้ความสำคัญกับผลสำเร็จของการดำเนินงานเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับประสิทธิภาพของโรงเรียนให้สูงขึ้น

3. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่

สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนได้ดีที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสื่อสาร ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านโอกาส โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของโรงเรียนได้ถึงร้อยละ 75.60 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Sheninger (2014) กล่าวว่าผู้นำยุคดิจิทัลควรสร้าง "BrandED Culture" ผ่านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและขยายการมีส่วนร่วม รวมถึงการมองเห็นโอกาสในการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่องโดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำคัญ นอกจากนี้สอดคล้องยังกับงานวิจัยของ สุนีย์ สุขศรี (2564) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาครู การประชาสัมพันธ์ และการเปิดโอกาสทางการศึกษา ซึ่งชี้ให้เห็นว่าเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างแท้จริง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 สรุปได้ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01
4. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 มีตัวแปรพยากรณ์ 3 ตัว ที่ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ได้แก่ ด้านการสื่อสาร (X_1) ด้านการประชาสัมพันธ์ (X_2) และด้านโอกาส (X_3) ซึ่งมีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 75.60 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 0.442 + 0.226(X_1) + 0.486(X_2) + 0.198(X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z' = 0.246(Z_{x1}) + 0.461(Z_{x2}) + 0.268(Z_{x7})$$

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนและจัดอบรมอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร

1.2 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานให้สอดคล้องกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัล เพื่อให้การดำเนินงานมีความทันสมัยและโปร่งใส

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรแทรกซ้อนอื่น ๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน เช่น วัฒนธรรมองค์กร การมีส่วนร่วมของครูและผู้บริหาร ทักษะของครูต่อการใช้เทคโนโลยี และการสนับสนุนจากภาครัฐ เพื่อให้เข้าใจภาพรวมของปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลได้อย่างรอบด้าน

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับผลของการพัฒนาภาวะผู้นำในรูปแบบโปรแกรมหรือกิจกรรม เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ หรือโครงการนันทนาการ เพื่อศึกษาผลของการจัดอบรมหรือพัฒนาโปรแกรมภาวะผู้นำยุคดิจิทัล และประเมินผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

3. ควรศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลภายในสถานศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม หรือการศึกษากรณี (Case Study) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปใช้พัฒนาแนวทางการบริหารจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กะรัต ทองใสพร. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, 20(3), 108-119.
- ดวงมณี เลาวกุล. (2563). ภาวะผู้นำดิจิทัลกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารวิชาการครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 12(2), 45-58.
- ดาวรรณ ถวิลการ. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัล Digital Leadership. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- นงลักษณ์ จันทงษา. (2561). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาลในจังหวัดสมุทรสาคร. วารสารสังคมศาสตร์วิจัย, 9(2), 46 – 65.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้นฉบับปรับปรุงใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุริยาสาน.
- พริภา เขยกลั่น. (2566). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล. วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 7(1), 100-115.

- พิทักษ์ ศรีโคตร. (2563). สภาพและปัญหาการใช้ระบบสนับสนุนการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต, 20(2), 35-48.
- วนิดา หนูราช. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี. วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 11(3), 76-87.
- วิไลพร จันทรไชย. (2560). ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สมหมาย คำสิงห์. (2565). ประสิทธิภาพของโรงเรียน: การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา. วารสารการบริหารการศึกษา, 34(3), 50-70.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. (2566). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ประจำปีการศึกษา 2566. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. (2567). ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. เรียกใช้เมื่อ 10 กรกฎาคม 2567 จาก <http://bigdata.ubn4.go.th>.
- สุนีย์ สุขศรี. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในศตวรรษที่ 21. วารสารบริหารการศึกษาและพัฒนาสังคม, 3(1), 35-48.
- อดิพันธ์ แก้วนิล. (2567). การบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในยุคดิจิทัล กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. วารสาร มจร.อุบลปริทรรศน์, 9(3), 22-35.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1991). Educational administration: Theory, research, and practice (4th ed.). McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Sheninger, E. (2014). Digital leadership: Changing paradigms for changing times. Corwin Press.